

til Kjøbstædernes kommunale Selvbefrielse, idet dette Spørgsmaal nemlig ikke var inddraget derunder. Der var først fremkommet et Forslag om denne Deel af Hovedspørgsmaalet, og det blev taget tilbage; der indkom da et nyt, som efterat være bleven behandlet i det andet Thing nu i det sidste Dieblik er kommet ind her, og som, saavidt mig vitterligt, ikke er blevet drøftet her i sin Realitet med Hensyn til den Betydning, hvortil denne særlige Næringsfatt staaer til det hele Betskatningsforhold, hvorledes, hvis den i sin Tid skulde ophæves, dette da maatte stee, hvorom jeg forøvrigt ikke nu skal udtale nogen bestemt Mening, skjøndt jeg vistnok uden Ubeskedenhed tør sige, at idet er et Spørgsmaal, hvorom jeg tør have en Mening. Men, som sagt, Spørgsmaalet er ikke blevet drøftet, og navnlig skal jeg bemærke, at da der her er Tale om en Bemyndigelse, der skulde gives Ministeren, og det, hvad mere er, en Bemyndigelse, der af ham ikke er fordret, maa det altsaa antages, at han ikke har nogen særlig Brug for den. Man kan endelig ikke sige, at det er en Sag, hvorom Alle ere enige, saa at det blot var formelle Omstændigheder, der vare en Hindring for dens Fremme; thi der er ikke Taa, og deriblandt jeg, som have yttret en meget stor Tvivl om, at det i Realiteten er rigtigt, hvad Forslaget gaaer ud paa, og som altsaa maatte ansee sig velberettigede til at fordre Sagen, forinden den finder sin Afgjørelse, ordentlig drøftet i et Udvalg med Tilvebringelse af de Actstykker, der skulle tjene som Basis for Drøftelsen af Sagens Sider efter deres indre Værdi og Betydning. Alt dette har ikke fundet Sted, og jeg vilde for mit Vedkommende idetmindste sige, at der var lagt mig Hindring i veien for at udøve de Pligter, jeg som Medlem af Thinget har at udøve, dersom denne Sag skulde jages igjennem, uden at der derfor er ansøgt et efter min Mening eneste antageligt Motiv. Jeg agter derfor at stemme imod denne Sags extraordinaire Behandling.

Indenrigsministeren ad interim:

Det forekommer mig dog, at der taler Meget for at forunde dette lille Lovforslag en extraordinaire Behandling. Hvad Sagens Realitet

angaar, er der vist Ingen, som ikke har overveiet dette Spørgsmaal. Grundsætningen i Almindelighed om Næringsfattens Afstæffelse er bleven afgjort ved Spørgsmaalet om den kjøbenhavnske Betskatning; der har Thinget givet sin Resolution i saa Henseende. Der er blevet bemærket, at i Kjøbenhavn havde Communalbestyrelsen udtalt sig for, at Næringsfattten skulde ophæves. Dette Lovforslag gaaer jo heller ikke videre; det gaaer jo kun ud paa, at Næringsfattten vil kunne hæves, naar Borgerepræsentationen dertil giver sit Samtykke, og det hviler altsaa ganske paa den samme Grundsætning som den kjøbenhavnske Skattelov. Lovforslaget vil jo kun give Regjeringen en Bemyndigelse, forsaavidt vedkommende Borgerepræsentation giver sit Samtykke, og det er en Selvsølge, at disse Forhold paa de enkelte Steder maae blive gjorte til Gjenstand for Undersøgelse, førend Regjeringen giver sit Samtykke til, at Næringsfattten hæves. Jeg tilstaaer, at jeg ikke anseer det for at have en saa overdreven stor Betydning, om Næringsfattten vedbliver eller ikke, da det jo dog hovedsagelig bliver de samme Personer, der komme til at udrede Skatten, men rigtignok under andre Former. Umidlertid har ogsaa den Form, hvorunder Skatten udredes, sin Betydning, og jeg troer, at det i politisk Henseende vil gjøre et godt Indtryk paa Kjøbstæderne, naar de see, at der, samtids med at den friere Næringslov træder i Kraft, gives dem Afgang til at blive fri for Næringsfatt — mere end en Afgang er det jo ikke. Nu har jo dette Lovforslag Regjeringens Understøttelse, og jeg troer, at det Spørgsmaal, om man i det Hele skal fastholde Næringsfattten, er blevet afgjort ved Afstemningen over den kjøbenhavnske Skattelov; man har vel taget den Reservation, at man ikke deraf skulde kunne udlede Noget om, at der ogsaa skulde stee en lignende Forandring i Kjøbstæderne, hvilket jo er fuldkommen rigtigt; men det forekommer mig dog, at deraf maa følge, at Næringsfattten vil blive hævet, naar Communerne ønske det. Der næst er jo Lovforslaget, som det nu foreligger, bifaldet af det andet Thing med et langt overveieende Fleertal, og endelig har jo ogsaa et Fleertal i dette Thing stemt for Loven. Da